

Aan de raad van de gemeente Almere

Adviesrapport ‘Samen bouwen aan de kansen van de jeugd’

Datum

12 mei 2026

Geachte raad,

Uw brief van/kenmerk

In de raadsbrief van 16 december 2025 over de [Lokale Educatieve Agenda 2024–2028](#) informeerden wij u over de verkenning naar de situatie van de jeugd in onze stad. Deze verkenning is uitgevoerd door de heer Lodewijk Asscher van adviesbureau Van de Bunt. De verkenning is in de zomer van 2025 gestart in opdracht van de gemeente en de overige deelnemers aan het Bestuurlijk Overleg voor de Jeugd in Almere (BOJ). De verkenning is gericht op de probleemanalyse en een (mogelijke prioritering in de) aanpak van de hardnekkige uitdagingen als het gaat om de kansen voor de jeugd van Almere. Inmiddels is de verkenning afgerond en hebben wij en het BOJ het adviesrapport van de heer Asscher besproken. Met deze brief informeren wij u hierover. Dit doen wij mede namens de partners uit het BOJ.

Ons kenmerk

Bijlage:

1

Aanleiding en huidige aanpak

De kansen van jongeren in Almere staan al jarenlang onder druk. Dit wordt onder andere beschreven in de rapporten ‘De sociale staat van Almere’ (2023) en ‘Zorgen voor Newtowns’ (2024). In Almere woont in vergelijking met andere steden veel jeugd, met een groot deel van hen gaat het gelukkig goed. Tegelijk zijn er ook (relatief veel) jongeren die het moeilijk hebben in Almere. Daarbij speelt een samenspel van problemen: bestaansonzekerheid, de onder druk staande onderwijskwaliteit, beperkte voorzieningen, verhardende jeugdcriminaliteit en een kwetsbare economische structuur. Kenmerkend voor Almere is dat deze problemen verspreid over de hele stad spelen en zich minder sterk in specifieke wijken concentreren zoals in andere steden is te zien.

Deze uitdagingen pakken wij samen met diverse partners in de stad op verschillende manieren aan, middels programma’s zoals Preventie met Gezag, Positief Gezond Almere, de Transformatie Jeugd en Passend Onderwijs en de aanpak van het lerarentekort in de onderwijsregio Almere–Lelystad. Ook werken de gemeente en de organisaties in het onderwijs- en jeugddomein op bestuurlijk niveau samen in het BOJ.

Deskundige blik van buiten

De samenwerkende partners zoeken al langere tijd naar oplossingen. We hebben gemerkt dat het helpt – en soms nodig is – om ons te laten adviseren door mensen van buiten met zowel deskundigheid ten aanzien van de brede, complexe problematiek als kennis van en ervaring met manieren om met verschillende maatschappelijke partijen effectief aan deze opgaven te werken. Wij hebben daarop Lodewijk Asscher van Van de Bunt Adviseurs gevraagd om samen met de partners in het BOJ een verkenning te doen naar de vraag wat er nodig is om de uitdagingen aan te pakken. In zijn (voormalige) rollen als wethouder, minister en adviseur heeft hij veel ervaring op het gebied van politiek–bestuurlijke samenwerking bij maatschappelijke thema's in onder andere het jeugd domein en mede vanwege die achtergrond geniet hij veel vertrouwen bij alle betrokkenen van het BOJ.

Voor zijn adviesrapport heeft de heer Asscher naast bureauonderzoek gesproken met een brede groep bestuurders uit het BOJ en collegeleden. Zijn (tussen)bevindingen heeft hij in sessies met zowel BOJ als college besproken en op basis daarvan verder verdiept.

Kern van het advies

Uit het advies blijken vijf hardnekkige patronen die structurele verandering in Almere voor de jeugd lastig maken:

1. De bestuurlijke en organisatorische (doorzettings)kracht van Almere. De afgelopen jaren hebben er veel wisselingen in het college van burgemeester en wethouders van Almere plaatsgevonden. Deze wisselingen komen de bestuurlijke stabiliteit en daarmee de bestuurlijke samenwerking niet ten goede. Zichtbaar is dat er bestuurlijk, op het niveau van zowel het BOJ als het bestuur van de gemeente, de neiging is om eerder naar de ander te kijken dan te kijken naar de mogelijke eigen bijdrage.
2. Het vasthouden aan een lange termijnvisie en positionering op de Almeerse aanpak kansrijke jeugd. Het is lastig gebleken om op het thema jeugd langjarig aan visies of gekozen richtingen vast te houden en deze om te zetten naar samenhangende uitvoeringsplannen. Zo zijn er veel pilots en kortlopende projecten (pionieren), waarbij de samenhang soms ontbreekt en het niet altijd lukt een succesvolle pilot om te zetten naar een langjarige inzet.
3. Het inrichten en volhouden van strategische partnerschappen in het sociaal domein. Er wordt aangegeven dat het uitdagend blijkt om vanuit strategische partnerschappen of allianties voldoende multidisciplinair en lange termijngericht uitvoering te geven aan het vergroten van de kansen van de jeugd in de stad. Terug te horen is dat Almere moeite heeft zich op het thema kansrijke jeugd te positioneren richting Rijk en regio en een stap heeft te zetten in het effectief maken van de langjarige strategische partnerschappen. Ook is een individualistische aanpakcultuur waarneembaar, waarbij de korte termijn aandacht voor acute problemen de inzet voor effectieve langjarige samenwerkingen in de weg staat.
4. De focus op wonen in Almere en de wisselwerking tussen wonen (woningbouw) en leven (sociaal domein). De wisselwerking tussen wonen, sociaal, economie, onderwijs en het veiligheidsdomein lijkt tot dusverre onvoldoende van de grond te zijn gekomen.
5. Faseverschil door snelle groei van de stad. Almere is de afgelopen decennia razendsnel gegroeid en is nog niet klaar met groeien. De groei biedt kansen, maar tegelijkertijd is het bijhouden van de ontwikkeling in financiën, organisatie en ervaring lastig.

Het advies beschrijft een manier waarop de opgave effectiever kan worden aangepakt. De kern daarvan is het kiezen voor een structurele, langjarige aanpak (15–20 jaar) via een alliantiesamenwerking Kansrijke Jeugd Almere. Niet (nog) meer losse projecten, maar één gedeelde ambitie, duidelijke keuzes en gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, kernpartners en het Rijk.

Vervolg

Zowel wij, als de organisaties in het onderwijs- en jeugddomein vertegenwoordigd in het BOJ, herkennen ons in de geschetste patronen en voorgestelde oplossingsrichtingen. Ze willen gezamenlijk verder werken in lijn met het advies. Wij zijn blij met deze brede steun. Dit maakt het mogelijk om ieder vanuit eigen verantwoordelijkheid gezamenlijk een van de belangrijkste vraagstukken van onze stad verder aan te pakken. Wij zien overigens al dat in het afgelopen jaar goede stappen zijn gezet in de samenwerking met de partners, onder andere op het vlak van onderwijshuisvesting en de organisatie van de ondersteuningsstructuur voor de jeugd rond het onderwijs. De jeugd én de stad verdienen een kansrijke toekomst. Een eerste volgende stap om daar verder aan te werken is het aanstellen van een kwartiermaker voor het inhoudelijk vormgeven van de beschreven alliantie. De opdracht aan deze kwartiermaker zal de volgende elementen bevatten:

- Een zo concreet mogelijke beschrijving van de belangrijkste resultaten waar de alliantie zich voor wil inzetten, waarbij zo veel mogelijk wordt aangesloten bij lopende programma's en inzet (zoals bijvoorbeeld de transformatie jeugd en passend onderwijs).
- Op basis daarvan een voorstel voor (deel)allianties.
- Een afwegingskader voor interventies en programma's waar de alliantie op wil sturen en leidende principes waarop alliantiedeelnemers aanspreekbaar zijn.
- Het in samenwerking met de gemeente verder werken aan actieve deelname van het Rijk aan de alliantie.
- Een voorstel voor financiering, governance en organisatie van de alliantie. Wat betreft financiering zal worden gekeken naar doelmatige inzet van bestaande middelen en daarnaast het genereren van extra budgetten.

Wij willen u als raad expliciet bij deze kwartiermakersfase betrekken, zeker waar het gaat om besluitvorming rondom de inrichting, het mandaat en de verantwoordelijkheid van de alliantie en de sturing op middelen. Wij streven ernaar u daarvoor in de eerste helft van 2027 een agendavoorstel te sturen.

Het advies “Samen bouwen aan de kansen van de jeugd. Aanpak kansrijke jeugd Almere” is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Almere,

de secretaris,
A. van Mazijk

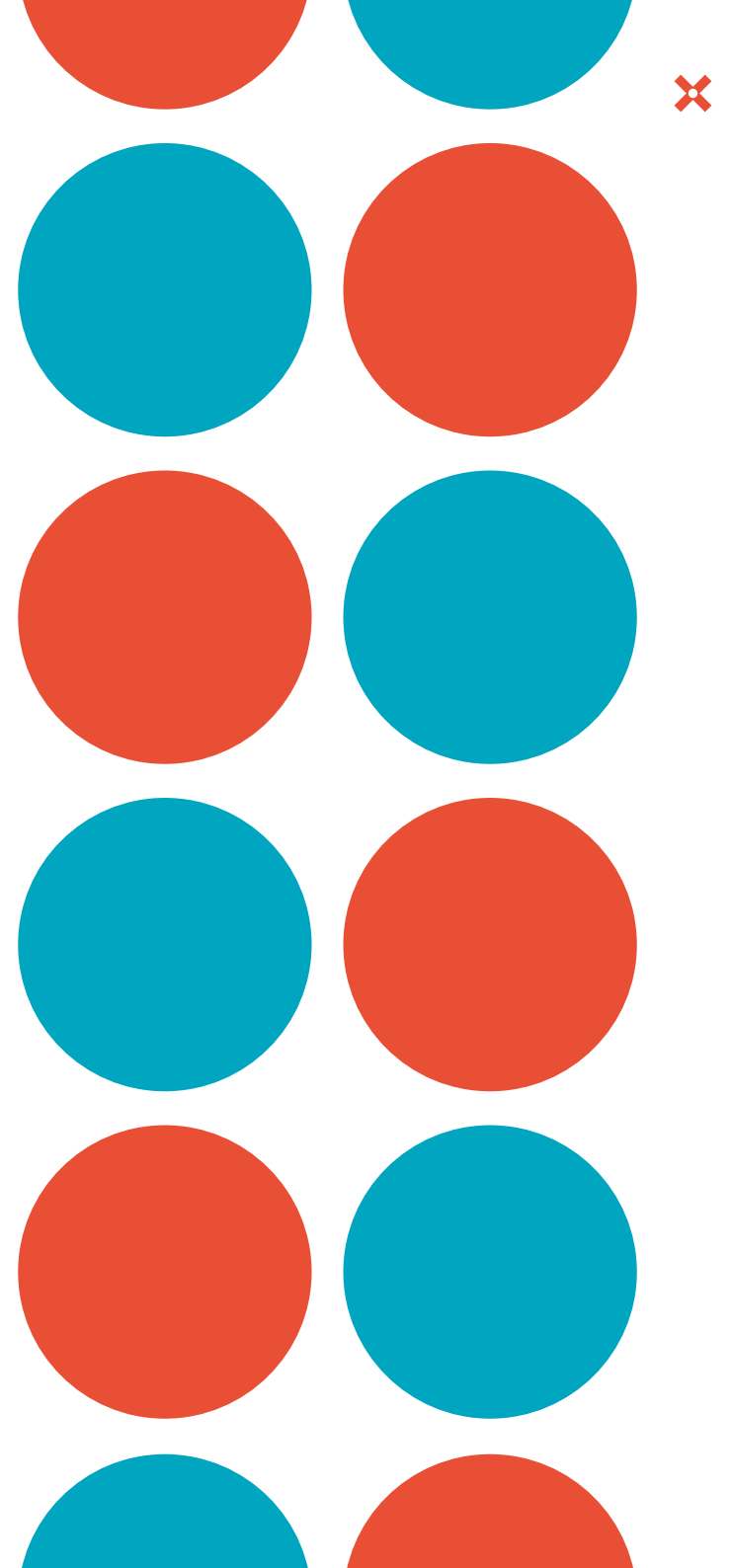
de burgemeester,
W.H.J.M. van der Loo

Samen bouwen aan de kansen van de jeugd

Aanpak kansrijke jeugd Almere
adviesrapport

Van de Bunt Adviseurs
Maart 2026

*Geschreven door Lodewijk
Asscher, Willem Clumpkens
en Lisette Lubberman,
Van de Bunt Adviseurs.*

*Beeld p.6, p.10:
Collectie Stadsarchief Almere*

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	p. 4
2. Leeswijzer	p. 5
3. Probleemschets, bijzondere kenmerken en inzet voor de jeugd van Almere	p. 6
4. Wat maakt structurele verandering lastig in Almere?	p. 10
5. Hoe zou het wel kunnen? Een veranderstrategie voor structurele en langjarige doorbraken	p. 14
• Problemen aanpakken vanuit alliantiesamenwerking kansrijke jeugd	p. 19
• Ontwikkeling gemeente Almere	p. 25
• Rol ketenpartners	p. 27
• Betrekken van het Rijk	p. 28
6. Een routekaart voor vervolg	p. 30
Bijlagen	p. 32

Voorwoord

Vijftig jaar geleden is Almere in de polder ontstaan vanuit een maakbaarheidsideaal. De plek bood ruimte aan jonge gezinnen die met elkaar een nieuwe gemeenschap opbouwden. Vol optimisme trokken de eerste bewoners naar dit nieuwe stuk land. Vanuit het volle besef dat naast huizen een samenleving opgebouwd moest worden. Inmiddels is de derde generatie Almeerders geboren. Zij kunnen zeggen: “mijn grootouders hebben deze stad gebouwd.” Er zijn maar weinig plekken in Nederland waar kinderen dat kunnen zeggen.

Het nog steeds jonge Almere is de snelst groeiende stad van Nederland en is hard op weg om qua omvang vijfde stad van Nederland te worden. Helaas staan de kansen van de jeugd in Almere onder druk. De stad kent hardnekkige sociaaleconomische-, fysieke- en sociaal-maatschappelijke problemen. Er wonen relatief veel jongeren in Almere, en een relatief groot aandeel van deze jongeren groeit op in een kwetsbare situatie door bijvoorbeeld bestaansonzekerheid van hun ouder(s) en de kwaliteit van het onderwijs staat al langere tijd onder druk door het lerarentekort en problemen met de onderwijshuisvesting. Er zijn te weinig fysieke, culturele en sociale voorzieningen die aansluiten op de behoeften van jongeren en de jeugdcriminaliteit verhardt. Deze problemen zijn niet nieuw en ondanks alle goede wil en inzet van betrokkenen, blijken de problemen taai en moeilijk op te lossen. Dit moet anders.

Gemeente Almere en onderwijs- en jeugdpartners in het Bestuurlijk Overleg Jeugd (“BOJ”) zijn zich bewust van de problemen en willen het tij keren. Dat verdient de jeugd in Almere. Om die reden is gevraagd om te verkennen of een gedeelde aanpak kan worden ontworpen dat zich richt op het realiseren van doorbraken en het vergroten van de kansen voor de jeugd in Almere.

Leeswijzer

Dit advies bevat de stappen die genomen moeten worden om tot een aanpak kansrijke jeugd in Almere te komen. In Almere leven relatief veel jongeren. De problemen voor de jeugd in Almere zijn al minimaal twintig jaar bekend en zijn onderling sterk verweven. Wat verder opvalt is dat, anders dan in andere grote steden, de problemen zich niet tot specifieke wijken beperken, maar stads-breed spelen. Daarom wordt een structurele, langjarige aanpak voorgesteld. Hier moet in hechte samenwerking tussen de gemeente, de belangrijkste partners in de stad uit verschillende domeinen, en het Rijk op basis van heldere keuzes aan de grote opgave gewerkt worden. De aanpak moet aansluiten op het DNA van de stad, waarbij vier elementen cruciaal zijn:

1. De aanpak moet zich richten op de generatie die nu opgroeit. Dat past bij het kenmerk van Almere als jonge stad
2. Deze aanpak kan alleen slagen als het verbeteren van de kansen voor de jeugd een (brede) bestuurlijke prioriteit is. Dit vraagt bestuurlijk commitment van de betrokken partners in de stad en van het gehele college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almere. De burgemeester en een coördinerende wethouder vervullen hierin een cruciale rol. Alle andere collegeleden vervullen een wezenlijke rol vanuit de eigen portefeuille
3. Om de aanpak te laten slagen wordt een andere manier van werken gevraagd waarbij ook bestaande gewoonten losgelaten moeten worden, zowel door de gemeente als partners in stad. Dit is niet makkelijk en vergt moed, wat past bij de ondernemende geest van de stad
4. Het maakbaarheidsideaal dat Almere kenmerkt, zou moeten doorklinken in de aanpak kansrijke jeugd. Geluk is niet maakbaar, maar de kansen voor kinderen zijn wel degelijk een product van politieke en bestuurlijke keuzes. Hiervoor is het nodig dat binnen de aanpak een opvatting over kansrijk opgroeien en leven in de stad wordt gevormd.

Probleemschets,
bijzondere
kenmerken en
inzet voor de
jeugd in Almere

De problemen van de jeugd in Almere

De afgelopen jaren zijn meerdere alarmerende rapporten uitgebracht over de problemen waar Almere mee te maken heeft. Zo kwam in 2020 het rapport “De Sociale Schaa sprong, verder bouwen aan de Almeerse samenleving” uit, in 2023 de rapporten “De Sociale Staat van Almere” en “Probleemanalyse jeugdcriminaliteit Almere”, en in 2024 “Analyse situatie onderwijsregio Almere” en “Zorgen voor New Towns, van groeikern tot aandachtsgebied”.

Hoewel dit document geen onderzoeksrapport is naar de problemen van de jeugd in Almere, is inzicht in deze problemen nuttig. De rapporten, datapunten en de interviews brengen verschillende problemen in Almere in beeld. Wat in Almere in het bijzonder opvalt is het hoge aandeel jongeren in de stad en dat de problemen zich niet beperken tot specifieke wijken, maar juist stads-breed spelen. Hierdoor wijkt Almere af van andere gebieden en steden waar sprake is multiproblematiek. Bij multiproblematiek is er een sterke samenhang tussen problemen en spelen de oorzaken op elkaar in. De kansen van de jeugd in Almere staat onder druk door problemen op, onder andere, het jeugd-, zorg-, economische-, veiligheids- en fysieke domein. Hiernaast is een overzicht te vinden van een aantal van de problemen.

Jongeren in Almere die in een kwetsbare situatie opgroeien

- Druk op de bestaanszekerheid. Ter illustratie: 1 op 7 kinderen in Almere groeit op in armoede. Aandeel kinderen dat leeft in een huishouden in armoede is in Almere hoger dan landelijk (4.0% t.o.v. 3.6%)
- Percentage kinderen in Almere dat opgroeit in eenoudergezinnen is hoger dan gemiddeld in Nederland (23% t.o.v. 16%). Het in eenoudergezinnen opgroeien kan als gevolg hebben dat een kind in een kwetsbare situatie opgroeit (bijv. minder inkomen door éénverdiener). Meer meldingen voor kindermishandeling Veilig Thuis dan in de G4-steden
- Percentage peuters & basisschoolleerlingen met een verwachte onderwijsachterstand is hoger dan gemiddeld in Nederland (20% t.o.v. 15%)
- Hoog percentage jongvolwassenen in Almere dat zich wel eens eenzaam voelt
- Digitale (on)zichtbaarheid heeft als gevolg dat betrokkenen soms laat op de hoogte zijn van kwetsbaarheid
- Onder andere de economische pendel (veel Almeeders werken buiten de stad) heeft, onder andere, als gevolg dat kinderen langer alleen thuis zitten na school
- Percentage jongeren dat gebruik maakt van jeugdzorg in Almere is 14,2%

Druk op onderwijs(kwaliteit)

- Al bijna 25 jaar kampt Almere in periodes met een leraren- en schoolleiderstekort
- Gebrekkige en achterstallige huisvesting van onderwijsinstellingen
- Taalachterstanden bij leerlingen (onder andere door groeiend aandeel expat-gezinnen) zorgen voor extra druk op de leraren en onderwijsinstellingen en de leerlingen lopen een hoger risico om later in een lagere sociaaleconomische positie te komen

Uitdagingen fysieke, sociale en culturele infrastructuur

- Een grote groeiopgave en tegelijkertijd een flinke onderhoudsopgave voor de bestaande stad
- Stijgende huizenprijzen maakt dat, net als in de rest van Nederland, het moeilijk voor starters is om een geschikte woning te vinden
- Voorzieningen sluiten niet altijd aan op behoeften van de jongeren in Almere of zijn door uitgestrektheid en versnippering niet altijd goed bereikbaar voor jongeren

Economische structuur van Almere maakt kwetsbaar

- Gevoelig voor conjunctuur bewegingen wegens tekort aan stuwende bedrijvigheid en relatief hoog aandeel flexwerkers en praktisch- en middelbaar opgeleiden
- Laag aandeel inwoners van Almere werkt in Almere
- Werkloosheidspercentage praktisch opgeleiden hoger dan gemiddeld in Nederland (7,4% t.o.v. 6%)
- Werkloosheidspercentage onder 15-24 jarigen in Almere hoger dan gemiddeld in Nederland (10,7% t.o.v. 8.7%)

Veiligheid van de jeugd in Almere

- Verhardende jeugdcriminaliteit
- Hoger percentage hoog-risicjongeren jonge aanwas drugscriminaliteit dan gemiddeld in Nederland
- In Almere naar verhouding meer jongeren geregistreerd als verdachten dan in de rest van Nederland

De bijzondere kenmerken van Almere

Bestaansonzekerheid, veiligheidsproblemen en de druk op onderwijs(kwaliteit) zijn niet uniek en spelen in veel andere grote steden. Toch is Almere anders. Kenmerken als samenstelling van de bevolking (een hoog aandeel jonge inwoners en inwoners met veel verschillende achtergronden), de fysieke opgave waar de stad voor staat en weinig segregatie maken Almere bijzonder. Deze kenmerken maken dat een stevige positionering en profilering wordt gevraagd richting de eigen stad, maar ook richting het Rijk en de regio.

Allereerst de bevolkingssamenstelling. Almere heeft een hoog aandeel jongeren met veel verschillende achtergronden. Door de aanhoudende groei van de stad zijn er ook steeds meer jongeren met leerplicht. Eerder is weergegeven dat dit voor extra druk op het onderwijs (en daarmee op de kwaliteit) zorgt, door taalachterstanden en de groei van het aantal leerlingen. Het jonge en diverse karakter van de inwoners biedt ook kansen, zowel vanwege het inzetten van de frisse energie en veerkracht van jongeren om samen met hen vorm te geven aan de toekomst en ontwikkeling van de stad. Dit is ook een kans voor de positionering en profilering richting het Rijk.

Wat Almere verder kenmerkt is dat de problemen zich over de gehele stad uitspreiden en dat deze zich niet beperken tot een aantal gerichte gebieden. Dit is anders dan gebieden waar gelijksoortige problemen spelen, waar vaak wel te zien is dat deze zich clusteren in bepaalde wijken, denk aan de wijken die aangesloten zijn bij het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.

De stad wordt verder gekenmerkt door de fysieke opgave. Almere heeft een forse groeiambitie en tegelijkertijd zijn steeds meer gebouwen en voorzieningen in de bestaande stad aan onderhoud toe. Dit zorgt voor een bijzondere dynamiek en maakt dat veel focus en energie richting de fysieke opgave gaat. Hoewel de opgave groot is, biedt deze ook kansen. Door de landelijke woningbouwopgave is Almere van essentieel belang voor Nederland. De stad heeft hiermee een bijzondere positie en verdient daarom extra aandacht van het Rijk.

Deze kenmerken maken Almere anders dan andere steden, bieden mogelijkheden tot samenwerking en zijn daarmee een kans om te worden ingezet als de motor van verandering.

Er gebeurt ook al veel voor de jeugd in Almere

Er gebeurt al veel in Almere. Er wordt in gezamenlijkheid met partners (onder meer het BOJ) gewerkt aan verschillende problemen waar de jeugd in Almere mee te maken hebben.

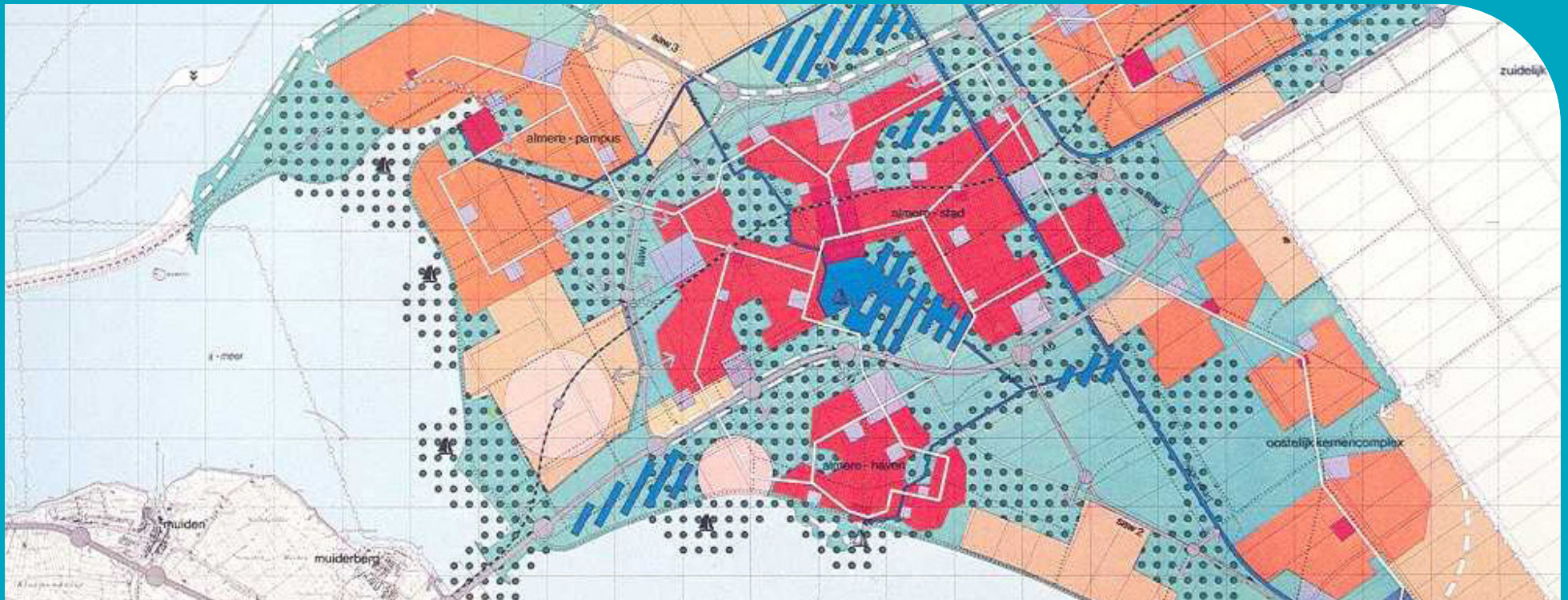
Zo maken gemeenten, (voor)schoolbesturen, jeugdhulp, jeugdzorg en (maatschappelijke)partners in de Lokale Educatieve Agenda (LEA) afspraken over jeugd- en onderwijsbeleid. De LEA zet onder andere in op het terugdringen van het lerarentekort. Met het Rijk en de regio wordt al samengewerkt binnen de Onderwijsregio Almere-Lelystad.

Een ander mooi voorbeeld is de Havenacademie dat leerlingen van zes basisscholen en de middelbare school in Almere Haven extra naschoolse activiteiten - de Rijke Schooldag - aanbiedt vanuit het programma School en Omgeving.

Binnen Preventie met Gezag wordt gewerkt aan het tegen gaan van jeugdcriminaliteit.

Met Stevige Lokale Teams (SLT) zet de gemeente Almere in de samenwerking met bestaande wijkteams met scholen, kinderopvang, GGD, sportverenigingen, welzijnsorganisaties en gezondheidscentra. Deze teams maken geen onderscheid in leeftijd maar worden het aanspreekpunt voor het hele gezin.

Vanuit de New Town Alliantie wordt gewerkt aan een business case met een maatregelenpakket om de jeugd in Almere meer kansen te bieden.

Wat maakt structurele
verandering lastig in Almere?

Wat maakt structurele verandering lastig in Almere?

Betrokkenen in Almere hebben al een langere periode een goed beeld van de problemen waar de jeugd in Almere mee te maken heeft. Hoewel er dus veel inzet en betrokkenheid is, blijkt het gestructureerd in samenhang en langjarig aanpakken van de problemen ingewikkeld in Almere. Door middel van gesprekken met bestuurders uit het BOJ en ambtenaren en bestuurders van de gemeente Almere is dieper ingegaan op de vraag wat het komen tot structurele doorbraken in Almere lastig maakt en of er patronen waar te nemen zijn die de stad in de weg zitten. De patronen zijn hieronder weergegeven en worden op pagina 11 en 12 toegelicht.

Figuur blokkades structurele verandering

De bestuurlijke en organisatorische (doorzettings)kracht van Almere

De afgelopen jaren hebben er veel wisselingen in het college van burgemeester en wethouders van Almere plaatsgevonden. Op coalitieniveau, zoals recent het vertrek van wethouders Ahles en Mos en meerdere wisselingen van de wethouder Sociaal Domein, maar ook door verschuivingen van portefeuilles (onderwijshuisvesting als voorbeeld). Deze wisselingen komen de bestuurlijke stabiliteit en daarmee de bestuurlijke doorzettings- en netwerkkracht niet ten goede.

Zichtbaar is dat er bestuurlijk, op het niveau van zowel het BOJ als het bestuur van de gemeente, de neiging is om eerder naar de ander te kijken of 'wijzen' dan te kijken naar de mogelijke eigen bijdrage: Wat kan men vanuit eigen en gezamenlijke bestuurlijke kracht realiseren? In het geheel ontstaat daarmee een afwachtende of 'consumerende', kritische en soms zelfs cynische houding bij partners in het BOJ.

Ook zichtbaar is de reflex dat domeinen binnen de gemeente, maar ook bij partners binnen het BOJ eerder in eigen kokers werken dan dat het lukt om integraal samen te werken, terwijl dat wel is waar opgave voor de jeugd bij gebaat is. Het lukt niet een gezamenlijk verhaal op stellen waaraan wordt vastgehouden en die wordt uitgewerkt, wat niet bevorderlijk werkt voor de netwerkkracht richting het Rijk, omliggende gemeenten en in lokale samenwerkingsverbanden.

Het vasthouden aan een lange termijnvisie en positionering op de Almeerse aanpak kansrijke jeugd

Het is lastig gebleken om op het thema jeugd langjarig aan visies of gekozen richtingen vast te houden en deze om te zetten naar samenhangende uitvoeringsplannen en proposities. Deze uitdaging speelt met name binnen het sociaal domein van de gemeente, zo horen wij terug. Zo zijn er veel pilots en kortlopende projecten (pionieren), waarbij de samenhang soms ontbreekt en het niet altijd lukt een succesvolle pilot om te zetten naar een langjarige inzet. Bij concrete en overzichtelijke problemen komt deze snelle en korte termijn aanpak de stad ten goede. Bij grootstedelijke multiproblematiek is echter een meer structurele en samenhangende visie, en daaraan gerelateerde aanpak nodig.

Het onvoldoende vasthouden aan een langjarige visie heeft ook gevolgen voor de positionering en proposities van de stad. Almere heeft, sinds haar ontstaan bijna vijftig jaar geleden, een opbouwpositie. De positionering richting de G4 en het Rijk lijdt hier onder, zo wordt aangeven. Met gevolgen voor de concurrentiepositie richting de regio voor het aantrekken en behouden van schoolleiders en leraren.

Het inrichten en volhouden van strategische partnerschappen in het sociaal domein

De veelkoppigheid en de onderlinge samenhang tussen problemen voor de jeugd in Almere vraagt een integrale aanpak met alle verantwoordelijke partijen. Het is hiervoor belangrijk dat partners uit verschillende domeinen (o.a. jeugd, fysiek, veiligheid en zorg) in samenhang en structureel met elkaar werken om de kansen van de jeugd in Almere echt te kunnen verbeteren. Er is een ontwikkeling zichtbaar. De stad werkt vaker in samenwerkingen aan vraagstukken en de blik is steeds meer naar buiten gericht. Met als voorbeeld samenwerkingen in de onderwijsregio, met andere New Towns, Almere 2.0, Positief Gezond Almere en Metropoolregio Amsterdam. Ook binnen de gemeente Almere zijn diverse samenwerkingstrajecten en allianties opgezet.

Er wordt aangegeven dat het uitdagend blijkt om vanuit strategische partnerschappen of allianties voldoende lange termijn en multidisciplinair uitvoering te geven aan het vergroten van de kansen van de jeugd in de stad. Terug te horen is dat Almere moeite heeft zich op het thema kansrijke jeugd te positioneren richting Rijk en regio en een stap heeft te zetten in het effectief maken van de langjarige strategische partnerschappen. Ook is een individualistische aanpakcultuur waarneembaar, waarbij de korte termijn aandacht voor acute problemen de inzet voor effectieve langjarige samenwerkingen in de weg staat.

Met het BOJ is het begin van strategische samenwerking op het thema jeugd ingezet. Echter zijn de uitdagingen waar het BOJ voor is opgericht breder en kunnen daarom naar verwachting niet met enkel deze partners aangepakt worden.

Faseverschil door snelle groei van de stad

Almere is de afgelopen decennia razendsnel gegroeid en is nog niet klaar met groeien. De groei biedt kansen. Tegelijkertijd zorgt dit ook voor een permanent faseverschil. Met als gevolg druk op de gemeentelijke organisatie, een financiële systematiek die onvoldoende aansluit bij deze snelle groei en de beoogde ontwikkeling (geen voorfinanciering) en druk op onderwijs(kwaliteit) en jeugdzorg en sociale voorzieningen (vanwege het hoge aandeel jongeren in de stad). Deze snelle groei maakt het bijhouden van de ontwikkeling in financiën, organisatie en ervaring lastig.

De focus op wonen in Almere en de wisselwerking tussen wonen (woningbouw) en leven (sociaal domein)

Almere is ontstaan vanuit een landelijke behoefte aan woningen. Vandaag de dag is Almere nog steeds als belangrijke plek aangewezen om bij te dragen aan de woningopgave. Binnen de gemeente en de stad is om die reden tot dusver een sterke focus op het bouwen van woningen. Dit is zichtbaar in waar de energie en capaciteit heen gaat. Er zijn nog onvoldoende maatschappelijke voorzieningen (in aantal en kwaliteit) in relatie tot de hoeveelheid inwoners en jongeren in Almere. Het opbouwen van een herkenbaar economisch profiel loopt nog achter op de omvang van de stad en de sociale cohesie in de stad is dun (wat ook te relateren is aan het feit dat Almere een jonge stad is).

Daarbij is zichtbaar dat het vanuit eigen kokers werken hier een rol in speelt. De wisselwerking tussen wonen, sociaal, economie, onderwijs en het veiligheidsdomein lijkt tot dusverre onvoldoende van de grond te zijn gekomen.

Tot slot hebben ook bezuinigingen in het sociaal domein bijgedragen aan het achterblijven van sociale voorzieningen in de stad, of hebben deze ervoor gezorgd dat eerder ingerichte voorzieningen niet konden blijven bestaan. Bij de programmering van het stedelijk beleid is de aandacht vooral gericht geweest op woningen en minder op voorzieningen.

Hoe zou het
wel kunnen?

Een veranderstrategie voor structurele en langjarige doorbraken

Wat is er nodig om te veranderen?

De problemen van de jeugd in Almere zijn bekend. Echter, de waargenomen patronen maken een effectieve aanpak van de problemen tot dusverre ingewikkeld. Almere biedt als jonge, diverse en ambitieuze stad, waar veel kennis, expertise en bevoegdheid bij zowel de gemeente als partners voorhanden is, veel kansen en mogelijkheden. Dit roept de vraag op hoe het structureel verbeteren van de kansen van de jeugd in Almere dan wel zou kunnen.

Bekend is dat de oorzaken en gevolgen van de jeugdproblemen onderling sterk op elkaar inspelen en niet door één of twee organisaties opgelost kunnen worden. Denk bijvoorbeeld aan het op elkaar inwerken van de economische pendel en het beperkte voorzieningenaanbod in Almere voor jongeren. Het eerste heeft als gevolg dat ouders later thuis zijn en jongeren na school langer alleen thuis zitten of op straat zijn. Het gebrek aan voorzieningen zorgt er dan ook nog eens voor dat er na school weinig vermaak is voor de jongeren. Dit kunnen mogelijke verklaringen zijn voor het hoge aandeel jongeren dat zich wel eens eenzaam voelt en jongeren die kwetsbaar zijn om geronseld te worden voor criminele activiteiten. Ook is bekend dat het verbeteren van de kansen van de jeugd en het structureel verminderen van dergelijke complexe problemen niet in een korte tijdsperiode opgelost of verbeterd kunnen worden (wel kunnen korte termijn verbeteringen en successen worden behaald).

Omdat ook andere problemen sterk op elkaar inwerken en naar aard en omvang groot zijn, is een veranderaanpak nodig die inzet op multidisciplinaire en structurele (generatielange) samenwerking door kernpartners. Juist dit laatste lijkt in Almere uitdaging te zijn. Toch zullen de gemeente en kernpartners op dit punt een ontwikkeling moeten doormaken. Niet voor elkaar, maar voor de jeugd in Almere.

Welke aanpak past daarbij?

Dit vraagt een gelijkwaardige en langjarige samenwerking om de patronen te doorbreken en doorbraken voor de jeugd te realiseren. Deze samenwerking begint bij het formeren en inrichten van een bestuurlijke kernpartnergroep kansrijke jeugd met daarin naast de bestuurlijke vertegenwoordiging van de gemeente en jeugdpartners ook een vertegenwoordiging vanuit andere cruciale strategische partners zoals het Rijk, het woondomein (de corporaties) en het veiligheidsdomein (de politie). Deze bestuurlijke kernpartnergroep is compacter in omvang dan bijvoorbeeld het BOJ, maar heeft een bredere inhoudelijke vertegenwoordiging en daarmee scope (gericht op de kansen van de jeugd) dan het huidige BOJ. Deze bestuurlijke kernpartnergroep zal samen een collectieve ambitie en doelen moeten bepalen. Om vanuit de collectieve ambitie de strategie, focus en scope van de samenwerking te bepalen. In plaats van starten vanuit een al (door de gemeente) opgestelde lijst met inhoudelijke richting en plannen, is het, in het kader van draagvlak, onderling vertrouwen en gezamenlijk eigenaarschap belangrijk om dit als kernpartnergroep te bepalen. Deze fase moet partners ook helpen elkaars interne processen, activiteiten (er gebeurt namelijk al heel veel in Almere) en belangen beter te gaan snappen.

Bij samenwerking horen samenwerkingsafspraken. Zeker als aan een collectieve ambitie gewerkt gaat worden. Daarom is het van belang om samenwerkingsprincipes te bepalen. Het opstellen van samenwerkingsprincipes gaat ook helpen bij het langjarig kunnen aanspreken op elkaars verantwoordelijkheden.

De manier van samenwerken die zojuist beknopt is omschreven wordt ook wel alliantiesamenwerking genoemd. Onafhankelijke organisaties werken op basis van gelijkwaardigheid langjarig (bijvoorbeeld 20 jaar) met elkaar aan een gezamenlijke ambitie. Om de ambitie te verwezenlijken hebben de organisaties elkaar nodig en zullen zij bij de uitvoering gebruik maken van elkaars middelen (financiële middelen, maar ook bijvoorbeeld data), expertise en kennis. Ze zullen, los van hun eigen reguliere kernactiviteiten, in zo'n samenwerking dingen in Almere meer, minder of anders moeten doen en kunnen van elkaar leren om zo elkaar te versterken voor het realiseren van doorbraken. Alliantiesamenwerking is daarmee een vliegwiel voor bijvoorbeeld het, vanuit een gezamenlijke ambitie, aanbrengen meer samenhang en ordening tussen de bestaande en nieuwe projecten en activiteiten, en zorgt ervoor dat kernpartners minder naar elkaar kijken en afwachten.

Een veranderstrategie voor structurele en langjarige doorbraken

Wat vraagt alliantiesamenwerking van de gemeente Almere, partners en het Rijk?

De gemeente Almere zal als bijzonder partner een aanjagende en verbindende rol moeten spelen in het inrichten en uitvoering geven aan de alliantiesamenwerking. De stevige inzet en commitment op deze manier van samenwerken begint bij brede consensus en bestuurlijk commitment van het hele (na de verkiezingen van 2026 nieuwe) college van burgemeester en wethouders. Met daarin een specifieke rol voor de burgemeester als onafhankelijk voorzitter en boegbeeld van de kernalliantie kansrijke jeugd. Om succesvol uitvoering te geven aan de samenwerking met partners vanuit de kern- en deelallianties en om als gemeente een betrouwbare partner te kunnen zijn in deze samenwerking zal de gemeente Almere op directieniveau zich ook moeten committeren en in haar eigen organisatie en context en de manier van werken ook ingericht moeten zijn om langjarig en multidisciplinair te kunnen samenwerken met partners.

Deze alliantiesamenwerking vraagt ook dat kernpartners zich committeren en ook in de eigen organisatie en context voldoende mandaat en uitvoeringskracht organiseren om langjarig sturing en uitvoering te geven aan de aanpak.

Tot slot is het belangrijk om het Rijk als bestuurlijk en inhoudelijk partner tijdig en op de juiste momenten te betrekken bij het inrichten van en uitvoering geven aan de alliantiesamenwerking.

Op de pagina's 18 t/m 29 wordt verder toegelicht hoe deze alliantiesamenwerking voor jeugd in Almere samen met de gemeente Almere, partners en het Rijk ingericht kan worden en wat de concrete stappen op de korte termijn kunnen zijn.

Een veranderstrategie voor structurele en langjarige doorbraken

Aandachtspunten bij deze veranderstrategie gezien de patronen in Almere

De kern van de veranderstrategie is een (bestuurlijke) langjarige alliantiesamenwerking terwijl ook geconstateerd is dat er hardnekkige patronen zijn in Almere die dit juist moeilijk maken. Daarom is het belangrijk om bij de inrichting en uitvoering van de alliantiesamenwerking op de volgende punten extra alert te zijn:

Bestuurlijk samenwerken

- Feit is dat gemeente en kernpartners elkaar nodig hebben om te werken aan de problemen van de jeugd. Aandachtspunt is dat er tot dusver onvoldoende gezamenlijk eigenaarschap is. Met gemeente en kernpartners samen een collectieve ambitie, scope, leidende principes, uitvoeringsprogramma's en bijbehorende financiële afspraken maken draagt bij aan het creëren van gedeelde eigenaarschap.
- Het ontbreken van gezamenlijk eigenaarschap en onduidelijke rolverhoudingen heeft ook als gevolg dat de ketenpartners en gemeente naar elkaar wijzen. In deze veranderstrategie is het daarom van wezenlijk belang dat er duidelijke rolafspraken gemaakt worden. Waarbij de gemeente als aanjager, zeker in de opstartfase, een verbindende en faciliterende rol heeft en van de kernpartners een positieve grondhouding en bijdrage wordt verwacht.

Bestuurlijk doorzetten

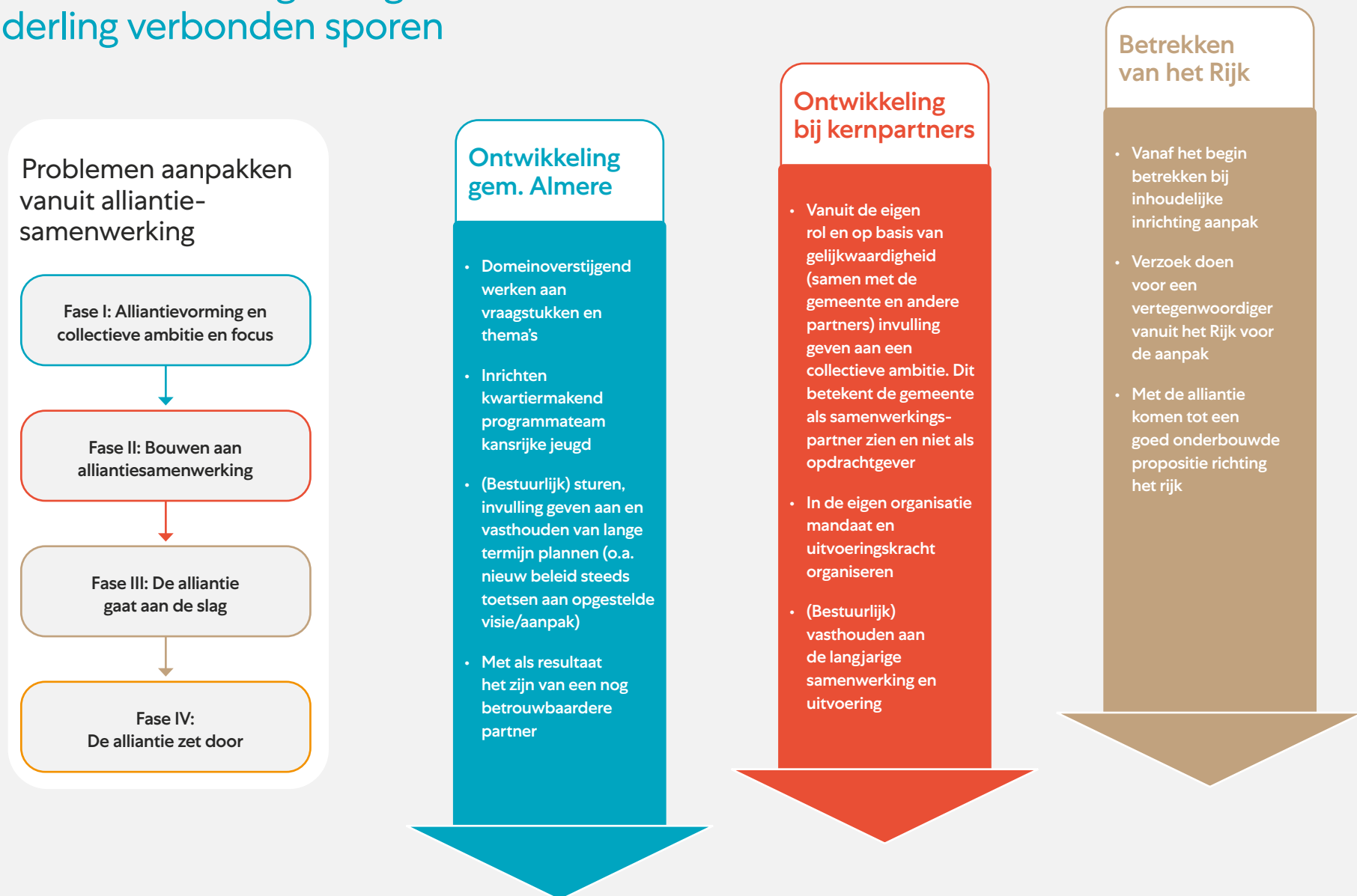
- De kracht van Almere is nieuwe projecten en initiatieven starten – het volhouden en in samenhang opzetten is een aandachtspunt. Daarom is het essentieel om vanuit concreet geformuleerde en onderbouwde lange en korte termijn doelen uitvoeringsprogramma's op te stellen. Breng goedwerkende bestaande initiatieven onder in deze uitvoeringsprogramma's. Duurzame verandering kost tijd, maar gaat niet plaatsvinden zonder dat in de tussentijd zichtbare resultaten en initiatieven worden behaald en gestart in de stad. Benut de kracht van Almere hierin door met krachtige resultaten op korte termijn de energie van de aanpak te behouden.
- Bestuurlijk doorzetten vraagt om mandaat in de bestuurlijke kernalliantie om te kunnen sturen en in de eigen organisatie om (sturing op) uitvoering te kunnen geven aan de alliantieplannen.

De stem van jongeren

- Werken in alliantieverband brengt het risico met zich mee (veel) tijd te besteden aan de onderlinge samenwerking en elkaar. Het is belangrijk om voor ogen te houden voor wie de aanpak bedoeld is en dus de stem van Almeerse jongeren een plek te geven in de samenwerking. Denk aan een vertegenwoordiging in de kernalliantie en in de deelallianties.

Een veranderstrategie langs vier onderling verbonden sporen

Problemen aanpakken vanuit alliantiesamenwerking

Doorontwikkelen samenwerking kansrijke jeugd

Fase I – Alliantievorming en collectieve ambitie en focus

- Startpunt: onderschrijving voorliggend advies om in alliantiesamenwerking te werken aan de aanpak kansrijke jeugd
- Bestuurlijk commitment (her)bevestigen na gemeenteraadsverkiezingen 2026, zowel intern door burgemeester en breder college als extern met partners
- Formeren samenstelling kernalliantie
- Vaststellen collectieve ambitie kansrijke ontwikkeling jeugd Almere
- Vaststellen scope en focus van de alliantie
- Vaststellen leidende alliantieprincipes

Fase II – Bouwen aan alliantiesamenwerking

- Opzetten organisatie van de alliantie en deelallianties
- Opstellen inhoudelijk programmaplan en uitvoeringsplannen van de deelallianties, daarin ook onderbrengen van lopende uitvoeringsplannen die plek krijgen in de (deel)alliantie
- Organiseren jongerenbetrokkenheid
- Organiseren financiële dekking
- Van start gaan eerste interventies
- Vaststellen doelstellingen en indicatoren aan de hand van een verdiepende analyse en jongerenbetrokkenheid
- Opstellen monitoringsstructuur voor effectmeting

Fase III – De alliantie gaat aan de slag

- Van start gaan uitvoeringsplannen
- Doorlopend uitvoeren jongerenbetrokkenheid

Fase IV – De alliantie zet door

- Vanwege het langjarige karakter van de alliantiesamenwerking is tussentijds bijsturen essentieel voor de kans van slagen.
- Uitvoeringsplannen van circa 4 jaar
- Evalueren op samenwerking en effectiviteit van de interventies

Problemen aanpakken vanuit alliantiesamenwerking

Doorontwikkelen samenwerking kansrijke jeugd

Het doorontwikkelen en uitvoering geven aan de alliantiesamenwerking kansrijke jeugd kan in elkaar opvolgende fasen verder worden vormgegeven. Deze fasen en bijbehorende stappen per fase worden hierna geschetst.

Fase I – Alliantievorming en collectieve ambitie en focus in de aanpak

Voorliggend advies wordt opgeleverd kort voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026. Met het huidige college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almere is de aanpak kansrijke jeugd en de betrokkenheid vanuit de verschillende portefeuilles verkend. Gezien de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de jeugd in Almere en daarmee samenhangend de betrokkenheid vanuit de verschillende portefeuilles van het college, is het van belang om na de vorming van het nieuwe college het bestuurlijk commitment op de aanpak kansrijke jeugd te (her)bevestigen. Hierbij hoort ook de bijzondere onafhankelijke rol van de burgemeester als voorzitter van de alliantie. Naast het als gemeente Almere bestuurlijk (her)bevestigingen is het belangrijk om met de bestuurlijke kernpartners het commitment te (her)bevestigen op de aanpak kansrijke jeugd, bijvoorbeeld door hier in het BOJ een gericht moment van te maken, inclusief de vervolgstappen voor inrichting en uitvoering van de alliantie kansrijke jeugd en daaraan gelieerd de beoogde inzet op het betrekken van het Rijk.

Vervolgstep na bestuurlijk commitment is het formeren van de samenstelling van de kernalliantie. Op initiatief van de gemeente als aanjager wordt een groep met de kernpartners gevormd (dan wel hervormd met de bestaande groep partners) die betrokken (moeten) zijn bij het bepalen van en committeren aan de collectieve ambitie en inhoudelijke focus op de aanpak kansrijke jeugd. Denk hierbij aan de vertegenwoordiging van kernpartners in Almere op de domeinen onderwijs, bestaanszekerheid, jeugdzorg, veiligheid en wonen. Een bredere vertegenwoordiging dan de jeugdpartners is van belang omdat ook deze aanpalende terreinen invloed hebben op de kansen van de jeugd. Neem bijvoorbeeld het perspectief van jongeren op een woning en een baan in Almere. Een passend woningaanbod en het perspectief op een betekenisvolle baan kan jongeren aan Almere binden en draagt bij aan het vergroten van de kansen van de jeugd in Almere.

Met deze compacte groep van partners wordt gewerkt aan het op- en vaststellen van de concrete collectieve ambitie voor de kansrijke ontwikkeling van de jeugd in Almere. Het is in het kader van betrokkenheid en commitment belangrijk dat dit in co-creatie gebeurt. Deze partners bepalen samen op basis van de collectieve ambitie een logische ordening, de scope en inhoudelijke focus met bijhorende doelen. Dit is een formeel startpunt voor een langjarige samenwerking. Op basis van inzichten tot dusver lijkt de focus in Almere met name inhoudelijk gemaakt te moeten worden en niet zozeer geografisch (mogelijk alleen ten aanzien van de inzet op veiligheid). In deze stap is het van belang om bestaande inzet op het thema jeugd door alle kernpartners in beeld te brengen.

Tot slot komen de kernpartners in deze fase tot de leidende principes of uitgangspunten voor de effectieve samenwerking (onder meer ten behoeve van het opbouwen van onderling vertrouwen en snappen van elkaar belangen) in de alliantie. Pagina 23 geeft inspiratie voor leidende principes en hier zijn ook geleerde aandachtspunten en lessen voor alliantiesamenwerking te lezen.

Problemen aanpakken vanuit alliantiesamenwerking

Fase II – bouwen aan alliantiesamenwerking

Zodra de inhoudelijke focus en uitgangspunten bepaald zijn, werken de kernpartners samen aan het opzetten van de organisatie van de alliantie, het organiseren van jongerenbetrokkenheid en aan het inrichten van de deelallianties. Op basis van de inhoudelijke focus wordt een meerjarig uitvoeringsprogramma voor de alliantie kansrijke jeugd opgesteld, waarbij gesprekken met jongeren een bron van voeding voor de plannen zijn. In deze fase wordt ook bepaald welke inhoudelijke subthema's (deelallianties) er binnen de aanpak kansrijke jeugd zijn en welke partners een rol moeten spelen bij de uitvoering van deze inhoudelijke subthema's.

Bestaande plannen en initiatieven (bijv. Rijke Schooldag, LEA of SLT's) kunnen, als meerdere kernpartners betrokken zijn, ondergebracht worden in de alliantie, mits dit voor meerwaarde (door bijvoorbeeld een vliegwieleffect) zorgt en bijdraagt aan het behalen van de vastgestelde ambities en doelen. Ook in deze fase is het belangrijk om de bestaande initiatieven rondom de aanpak kansrijke jeugd in beeld te brengen en om de afweging te maken of deze initiatieven vanuit de bestaande sturingslijnen en organisatie moeten worden ondergebracht in de alliantie.

De plannen in het uitvoeringsprogramma en in de deelallianties moeten een plus zijn op bestaande, reguliere activiteiten van de gemeente en kernpartners. Voor het toetsen van nieuw voorgestelde initiatieven op meerwaarde is het helpend om een afwegingskader op te stellen om te zien wanneer een initiatief/project 'alliantiewaardig' is en wanneer niet.

Tevens is het organiseren van de financiële dekking bij de plannen onderdeel van deze fase. Evenals het op basis van een verdiepende analyse op- en vaststellen van de doelstellingen en indicatoren horend bij de inhoudelijke focuspunten in de plannen.

In deze fase gaan de eerste interventies in alliantieverband starten (quick wins). Zaak is om hierbij te denken in interventies die bijdragen aan het lange termijn doel enerzijds, en anderzijds op korte termijn voor succes en stuwende energie kunnen zorgen.

Ook worden in deze fase afspraken gemaakte over de wijze waarop de alliantie en de deelallianties met elkaar samenwerken voor de sturing op en realisatie van de inhoudelijke doelen en welke afstemming daarvoor in welke frequentie nodig is. Daar worden, in aansluiting op de evaluatie en monitoring in de overkoepelende alliantie, afspraken gemaakt over de monitoring en evaluatie van de uitvoering van de deelalliantie.

Ideeën voor interventies vanuit de alliantie:

- Investeer in kunst en cultuur aanbod in Almere. Haal bijvoorbeeld het Leids cabaretfestival naar Almere of bouw een vergelijkbaar initiatief op. Een kunst en cultuur aanbod maakt de stad (ook) aantrekkelijker(er) voor een breder publiek. Dit draagt bij aan het behouden van jong talent in de stad.
- Versterken van beroepsgroepen in het onderwijs met meer academische/beleidsmatige expertise.

Het in de alliantiesamenwerking onderbrengen van werkzame interventies in Almere

- Rijke schooldag
- Specialistische jongerenwerkers
- Project Geldrust
- Basis structuur voor ondersteuning

Leren van bestaande interventies uit andere gebieden

- **Heerlen-Noord – Ooievaarmoeders:** Een initiatief waarbij getrainde moeders in de wijk andere ouders helpen bij een sterke start. Ooievaarsmoeders in Heerlen-Noord: een warm welkom voor elk kind - Alliantie v Kracht
- **Leeuwarden-Oost – Buurtbazen:** Een initiatief gericht op jongeren die niet goed bereikt worden door reguliere zorg. Buurtbazen - Leeuwarden Oost
- **Arnhem-Oost – Youth Cyber Team:** Een interventie gericht op het vergroten van cyberweerbaarheid van jongeren in de wijken.

Problemen aanpakken vanuit alliantie-samenwerking

Fase III – de alliantie gaat aan de slag

Fase III – de alliantie gaat aan de slag Op basis van de gekozen richting, inhoudelijke focus of pijlers en doelstellingen wordt er vanuit de deelallianties met de achterban van de partijen gewerkt aan de realisatie van de doelen. Hiervoor worden uitvoering gegeven aan de uitvoeringsplannen van de deelallianties en daarmee aan het overkoepelende uitvoeringsprogramma met jaarplan. In deze fase is het belangrijk om doorlopende betrokkenheid van jongeren en andere relevante bewonersbetrokkenheid in te richten ten behoeve van de uitvoering en realisatie van de doelen.

In de deelallianties wordt op de voortgang van de uitvoering gestuurd en wordt bijgestuurd waar nodig. De overkoepelende alliantie stuurt op de voortgang van het geheel.

Fase IV – de alliantie zet door

Gezien het langjarige karakter van de aanpak kansrijke jeugd is het belangrijk om als alliantie en deelallianties door te zetten en vast te blijven houden aan de lange termijn doelen. Op basis van de uitvoering(splannen) moet tussentijds de voortgang gemonitord worden zodat kan worden bijgestuurd waar nodig. Door te werken met concrete uitvoeringsplannen met een doorlooptijd van circa 4 jaar, blijft de aanpak aangesloten op de praktijk. Aandacht voor korte termijn successen en de lange termijn is belangrijk. Naast inhoudelijke beoordeling is evaluatie van de samenwerking en of de juiste partners aan tafel zitten ook belangrijk voor het lange termijn welslagen en het realiseren van de collectieve ambitie.

Financiering aanpak kansrijke jeugd

- De financiering en aanpak van de organisatie kansrijke ontwikkeling jeugd kan een aantal verschillende elementen kennen:
- Bijdrage vanuit de gemeente door de inrichting van een gemeentelijk programmteam voor het kwartier maken.
- Bijdrage van strategische partners, dit kan in financiële bijdrage zijn maar kan ook door bijvoorbeeld het leveren van menskracht voor de (deel)allianties en de uitvoering.
- Financiële investering vanuit het fonds Verstedelijking van Almere 2.0. Dit fonds is bedoeld om projecten te versnellen of kansen te verkennen, om een (duurzame) plus te zetten op een project of om processen of projecten verder op gang te helpen.
- Het beter richten van structurele geldstromen. Bestaande geldstromen voor bijvoorbeeld uitvoeringslijnen en programma's bij elkaar brengen in de aanpak kansrijke jeugd en daarmee beter kunnen richten. Daarbij bekijken of bestaande geldstromen voldoende gericht en ingezet worden op de beoogde doelen, de financiering laten doorlopen waar dit bijdraagt en waar nodig beschikkingen aanpassen of stoppen waar het niet bijdraagt aan de opgestelde doelen.
- Financiële ruimte creëren door ruimte te vragen. Denk aan het verkennen van mogelijkheden om af te wijken van bestaande aanbestedingsvormen (bijvoorbeeld in de jeugdzorg) of regelruimte van het Rijk te benutten (binnen de wettelijke kaders verkennen of overheidsfinanciën op een andere manier ingericht kunnen worden).

Problemen aanpakken vanuit alliantie-samenwerking

Inspiratie leidende principes voor alliantie-samenwerking

- Collectieve en individuele belangen hebben plek: Heb oog voor en maak zowel de gezamenlijke belangen als de individuele belangen helder. Sta hier bewust bij stil en maak afspraken hoe hier in de alliantiesamenwerking mee om te gaan.
- Draagvlak in eigen organisatie: Partners in de kern- of deelalliantie dienen draagvlak in de eigen organisatie voor de bijdragen aan de aanpak kansrijke jeugd en de rol in de (deel)alliantie georganiseerd te hebben.
- Sturing en besluitvorming organiseren: Organiseer hoe sturing en besluitvorming ingericht wordt en besteed daarin bewust aandacht aan mogelijke verschillen in stijl, (organisatie)cultuur. Bespreek met elkaar hoe hiermee om te gaan.
- Afspraken: maak heldere afspraken die passen bij de manier van samenwerken. Dit kunnen zowel procesafspraken zijn over de manier van samenwerken als inhoudelijke afspraken.
- Evaluatie: maak afspraken op welke wijze de alliantiesamenwerking en inzet wordt gemonitord en geëvalueerd en zorg voor inbedding in de werkwijze.

Uitgangspunten en lessen voor alliantiesamenwerking:

Inhoudelijk programmaplan

- Integraal
- Langjarig
- Heldere definiëring doelen en doelstellingen
- Focus en keuzes maken
- Heldere probleemanalyse
- Plus op het bestaande (zichtbaar meer, anders, beter)
- Uitvoeringsplannen
- Monitoring van de voortgang

Kwartiermakend programmateam

- Mandaat programmamanager
- Positionering programmateam
- Escalatieladders
- Aanjagen en bewaken

Alliantie

- Organisatiebelang partners
- Bijdrage partners
- Stevige governance
- Integrale verantwoordelijkheid
- Juiste partners aan tafel
- Realiseren doorbraken
- Frequentie alliantie-overleggen
- Vertegenwoordiging achterban

Financiën

- Begroting
- Financiële prioritering
- Verantwoording

Commitment

- Langjarig commitment partners
- Periodiek (her)bevestigen
- Bestuurlijk: BM, college en raad
- Ambtelijk commitment
- Uitvoeringscapaciteit van partners

Bewoners-betrokkenheid

- Vertegenwoordiging bewoners
- Aansluiten bij leefwereld bewoners
- Aanwezig in de wijken
- Laagdrempelige activiteiten

Communicatie

- Campagnematige benadering
- Communicatie bewoners
- Kernboodschap
- DNA van het gebied
- Urgentie benadrukken
- Zichtbare successen

Rol gemeente

- Rol Burgemeester – boegbeeld
- Rol College
 - commitment en vertegenwoordigd door wethouder jeugd
- Rol kwartiermakend gemeentelijk programmateam

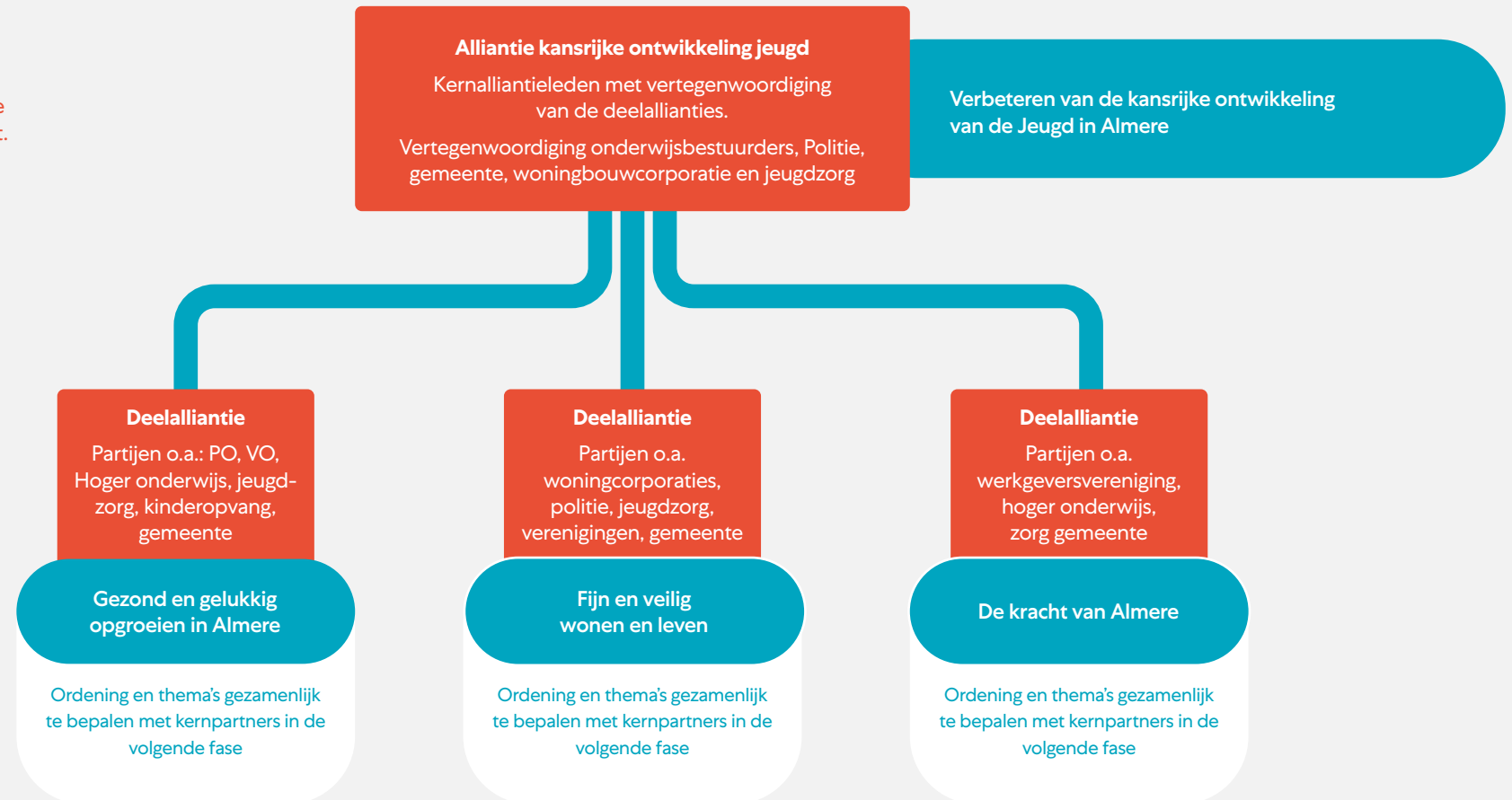

Problemen aanpakken vanuit alliantiesamenwerking

Ter illustratie: mogelijke inrichting van alliantiesamenwerking

De alliantie kansrijke ontwikkeling jeugd stuurt op het geheel, bewaakt de samenhang en integraliteit.

Deelallianties sturen op de deelthema's en bijbehorende interventies

Ontwikkeling gemeente Almere

Wat vraagt dit aan verandering binnen de gemeente Almere?

De gemeente Almere heeft een bijzondere rol als aanjager en facilitator van de aanpak kansrijke jeugd. Het (kunnen) zijn van een betrouwbare partner vraagt dan ook aandacht voor de rolinvulling van de gemeente Almere.

Bestuurlijke en ambtelijke (samen)werken aan de aanpak kansrijke jeugd

Om als kernpartner samen te kunnen werken in alliantievorm is het essentieel dat de gemeente in de eigen context ruimte en mogelijkheden creëert om langjarig en multidisciplinair te kunnen samenwerken met partners. Dit vraagt binnen de gemeente Almere zowel bestuurlijk als ambtelijk een (andere) manier van (samen)werken. Zo is het belangrijk om bestuurlijk en ambtelijk aan de lange termijn inzet te committeren en uitvoering te geven en daarvoor over domeinen heen te sturen en tussen domeinen samen te werken. Dit vraagt commitment van het bestuur en de ambtelijke top van de gemeente. Een van de eerste cruciale stappen in de alliantievorming is dan ook het in het (na de verkiezing nieuwe) college van burgemeester en wethouders (her)bevestigen van het commitment. Besluitvorming van het college en de raad moet plaatsvinden om het langjarige commitment te kunnen borgen.

Deze aanpak verlangt doorzettingsmacht binnen de organisatie, samenwerking tussen de collegeleden onderling, tussen het college en het ambtelijk apparaat en tussen de verschillende ambtelijke domeinen. Zo vraagt het vasthouden van en werken aan de gekozen focus voor de lange termijn ook dat ambtelijk (nieuw) beleid getoetst wordt aan de doelen van de aanpak kansrijke jeugd. Dit alles met het doel om als stevige partner bij te kunnen dragen aan de effectiviteit van de multidisciplinaire samenwerking voor de kansen van de jeugd.

Concreet dient er binnen de gemeente een kwartiermakend programmteam ingericht te worden die de start van de alliantiesamenwerking kan aanjagen, faciliteren en uitvoeringskracht kan geven. Dit programmteam werkt nauw samen met de (strategisch adviseurs en uitvoerders van de) kernpartners.

Een langjarige aanpak vraagt moed en stevigheid

Een collegetermijn loopt maximaal vier jaar en een langjarige samenwerking gericht op het verbeteren van de kansen van de jeugd een stuk langer. Daarom vraagt een dergelijke langjarige aanpak geduld en (bestuurlijke) moed en stevigheid om vast te durven en kunnen houden en door te zetten. Structurele verbetering van de kansen van jeugd vraagt tijd, resultaten zijn niet altijd direct zichtbaar en de effecten zijn van de verschillende initiatieven lopen ook niet lineair. Juist in tijden van bestuurlijke wisselingen is vasthoudendheid belangrijk.

Ontwikkeling gem. Almere

- Domeinoverstijgend werken aan vraagstukken en thema's
- Inrichten kwartiermakend programmteam kansrijke jeugd
- (Bestuurlijk) sturen, invulling geven aan en vasthouden van lange termijn plannen (o.a. nieuw beleid steeds toetsen aan opgestelde visie/aanpak)
- Met als resultaat het zijn van een nog betrouwbaardere partner

Ontwikkeling gemeente Almere

De doorontwikkeling aanpak kansrijke jeugd vraagt voor de gemeente op korte termijn concrete vervolgstappen op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. Omdat in maart 2026 gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden moet er goed gekeken worden welke stappen al genomen kunnen worden en welke stappen (extra) genomen dienen te worden rondom de start van een (gedeeltelijk) nieuw college en een (gedeeltelijk) nieuwe raad. Daarbij is het ook belangrijk om ambtelijk binnen de gemeente Almere door te werken vooruitlopend op de vorming van het nieuwe college. Hieronder worden concrete voorstellen gedaan voor de vervolgstappen op de korte termijn.

Concrete vervolgstappen gemeente ambtelijk op korte termijn:

- Doorleef de aanpak kansrijke jeugd met de ambtelijke top (de gemeentesecretaris en directie) inclusief welke implicaties dit heeft voor de ambtelijke organisatie en wat dit aan doorontwikkeling vraagt.
- Breng de bestaande samenwerkingen, programma's en allianties op het thema jeugd en gerelateerde thema's zoals veiligheid, woningbouw en economische ontwikkeling in beeld.
- Doorleef vanuit de verschillende betrokken directietafels (bijv. aan de sociale regietafel) met elkaar de aanpak kansrijke jeugd op zowel inhoud als samenwerking. Bespreek wat het betreffende domein komt brengen en komt halen voor de aanpak en welke externe samenwerkingspartners een bijdrage (kunnen) leveren.
- Stel de gemeentesecretaris aan als opdrachtgever voor de vervolg (kwartiermakers)fase zodat het werken aan de aanpak kansrijke jeugd over de domeinen heen geborgd en gefaciliteerd wordt.
- Start een kwartiermakend programmateam kansrijke jeugd vanuit de gemeente. Wijs een kwartiermaker aan en programmaleden vanuit de verschillende domeinen, richt de sturing en verantwoordingslijnen en de startfinanciering in. Dit kan ook een financiële bijdrage of capaciteitsinzet in het team vanuit partners betekenen.

- Denk met deze programma-organisatie een eerste schets uit voor een collectieve ambitie, met deelambities en scope van de kernalliantie. Dit dient als startpunt voor gesprek met de kernalliantie, niet als vaststaand gegeven.

Concrete vervolgstappen gemeente bestuurlijk op korte termijn:

- Voer met de huidige collegeleden vanuit de portefeuilles (in afstemming of samen met de burgemeester) een (overdrachts) gesprek met de belangrijkste ketenpartners rondom het thema jeugd.
- Voer een gezamenlijk startgesprek voor de doorontwikkeling kansrijke jeugd met de burgemeester, de kopgroep van het BOJ en een vertegenwoordiging van de woningbouwcorporatie en politie.
- Identificeer samen met deze groep de kernpartners van de te vormen alliantie en plan bestuurlijke 1-op-1 verdiepende gesprekken tussen burgemeester en deze mogelijke kernpartners.
- Zorg dat de aanpak kansrijke jeugd plek krijgt in de voorbereiding op de collegeonderhandelingen ten behoeve van het coalitieakkoord.
- Verzorg een warme overdracht op de aanpak kansrijke jeugd naar de nieuw te installeren gemeenteraad.
- Faciliteer in het nieuw gevormde college een bespreking van de aanpak kansrijke jeugd, als opvolging van de bespreking op 10 februari jl., met als doel (her)commitment op de gezamenlijke focus en aanpak kansrijke Jeugd Almere
- Organiseer vervolgens besluitvorming in het college en de raad over de inhoudelijke insteek, de alliantiesamenwerking en het in gang zetten van de route kansrijke jeugd.

Problemen aanpakken vanuit alliantiesamenwerking

Wat vraagt dit aan verandering bij ketenpartners?

In de samenwerking binnen het BOJ is een afwachtende houding van partners waar te nemen. Een dergelijke afwachtende houding staat een effectieve samenwerking in de weg. Alliantiesamenwerking vraagt juist een actieve houding. Om die reden is het ook van belang dat in een langjarig partnerschap gewerkt wordt aan de samenwerking tussen kernpartners en gemeente. Mogelijke kernpartners worden op initiatief van de gemeente gevraagd een stap naar voren te doen, juist om in gezamenlijkheid en in gelijkwaardigheid met de gemeente vorm te geven aan een langjarige samenwerking gericht op het verbeteren van de kansen van de jeugd in Almere. Hoewel de gemeente een regierol kan vervullen, hebben partners in de ambitiebepaling, agendavorming, uitvoering en samenwerking bij te dragen. Om de effectiviteit van een dergelijke samenwerking te bevorderen kan het opstellen van en werken volgens leidende samenwerkingsprincipes helpen. Gedurende de samenwerking is het tussentijds bespreken van (de effectiviteit van) de samenwerking belangrijk.

Langjarig commitment van ketenpartners op het juiste niveau

Net als de gemeente zullen de kernpartners zich ook langjarig moeten committeren aan de gezamenlijk geformuleerde ambities. Deelname is niet vrijblijvend en commitment moet worden gematerialiseerd door bijvoorbeeld informatievoorziening, financiële bijdragen, het leveren van uitvoeringskracht en/of inhoudelijke experts die zich inzetten voor een samenwerkingsverband en voor de realisatie van samen vastgestelde doelen of focuspunten. Het is daarom van cruciaal belang dat het juiste niveau van vertegenwoordiging van de kernpartners aan tafel zitten. Namelijk, strategisch onderlegde bestuurders die mandaat hebben om besluiten te nemen die (ook) hun eigen organisatie aangaan en die bij machte zijn om een langjarige samenwerking in hun interne organisatie en in de eigen organisatiestrategie te laten landen.

Collectieve belangen en organisatiebelangen van partners

Ondanks het vaststellen van en committeren aan een collectieve ambitie hebben alle samenwerkingspartners ook eigen (organisatie)belangen. Het kan zo zijn dat de collectieve belangen en de belangen van een of meerdere individuele organisaties op bepaalde momenten in de samenwerking niet overeenkomen of botsen. Dit is normaal in dergelijke alliantiesamenwerkingen. Door hier als partners bewust bij stil te staan en als partners je best te doen om elkaar(s belangen) te begrijpen, kunnen tegengestelde belangen tijdig gesignaleerd en geagendeerd worden. Op deze manier kan openlijk besproken hoe met deze fricties om te gaan, in het belang van zowel het collectief als de betrokken partner. Dit draagt bij aan het versterken van een langjarige samenwerking.

Concrete vervolgstappen met ketenpartners op de korte termijn:

- Organiseer voor de zomer een bijeenkomst in het teken van 50 jaar Almere met de ketenpartners kansrijke jeugd Almere, met in het achterhoofd de gedachte voor het start van de alliantiesamenwerking.
- Werk als de agendacommissie van het BOJ als coördinatie voor het voorbereiden van de kernalliantie.
- Voer een eerste gesprek met de agendacommissie van het BOJ, de burgemeester als onafhankelijk voorzitter van de toekomstige kernalliantie en de woningbouwcorporatie (als beoogd deelnemer aan de kernalliantie).

Betrekken van het Rijk

Wat vraagt dit aan samenwerking met het Rijk?

In het regeerakkoord spreekt de nieuwe coalitie de ambitie uit om grote opgaven in gebieden integraal en gezamenlijk te realiseren met de regio om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners te verhogen. Almere heeft een sterk aanbod voor het Rijk. Betrokkenheid bij Almere biedt het Rijk de kans te leren van veranderingen in het sociaal domein in tijden van schaarste. Daarbij heeft het Rijk belang bij het op een duurzame wijze aanpakken van het woningtekort door te bouwen aan kansrijke gebieden waar jongeren perspectief hebben (en niet te bouwen aan kansarme wijken). Naast samenwerking binnen Almere met lokale kernpartners is het belangrijk om het Rijk als bestuurlijk en inhoudelijk partner tijdig en op de juiste momenten te betrekken bij het inrichten van en uitvoering geven aan de alliantiesamenwerking.

Het op korte termijn betrekken van het Rijk

Als startpunt voor de samenwerking is het aan te bevelen om het Rijk op korte termijn, in het voorjaar van 2026, te betrekken om mee te lezen op voorliggend advies voor de aanpak kansrijke jeugd in Almere. Op deze manier kan voor de inrichting van de alliantiesamenwerking getoetst worden waar aandachtspunten liggen vanuit het Rijk en waar eventuele onderlinge versterking (ook i.c.m. al bestaande lobbylijnen vanuit Almere richting het Rijk) mogelijk is. In lijn daarmee kan Lodewijk Asscher de aanpak kansrijke jeugd Almere in het voorjaar van 2026 toelichten in het sociaal domein doorbraakoverleg van het Rijk.

Concrete vervolgstappen voor het betrekken van het Rijk op de korte termijn:

- Rijk uitnodigen mee te lezen op voorliggend advies.
- Toelichting aanpak kansrijke jeugd in sociaal domein doorbraakoverleg.
- Nodig het Rijk uit voor een rol in de kernalliantie.

Betrekken van het Rijk

- Vanaf het begin het Rijk betrekken bij inhoudelijke inrichting aanpak
- Verzoek doen voor een vertegenwoordiger vanuit het Rijk voor aanpak
- Met alliantie komen tot een goed onderbouwde propositie richting het Rijk

Betrekken van het Rijk

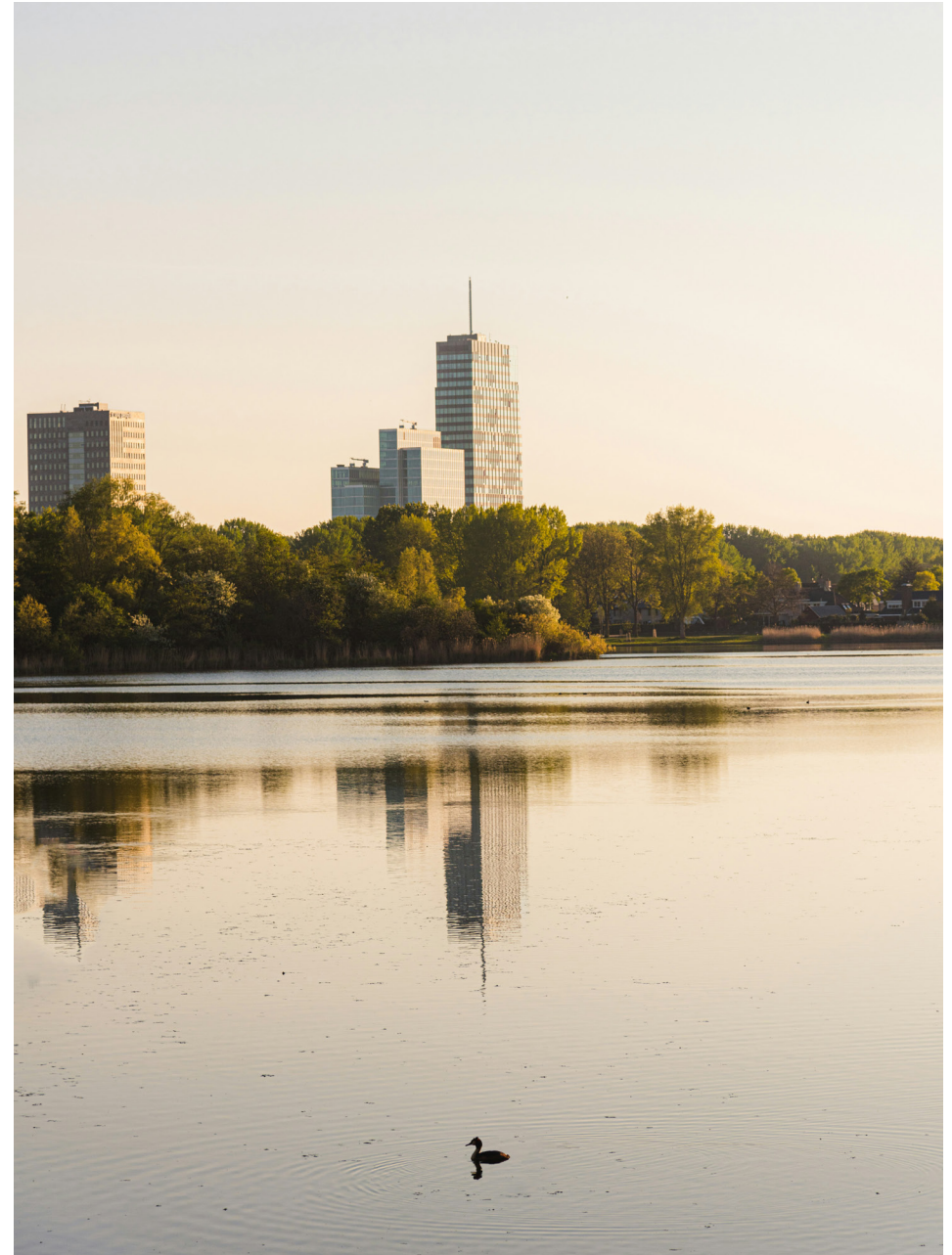
Rijk uitnodigen om deel te nemen in de kernalliantie

Ook is het aan te bevelen om het Rijk te verzoeken om een vertegenwoordiger plek te laten nemen in de kernalliantie (naar voorbeeld van de rol van de Rijksvertegenwoordiger bij het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid). Door op bestuurlijk niveau vertegenwoordiging te organiseren wordt er bestuurlijke wisselwerking en doorzettingsmacht tussen Almere en het Rijk ten aanzien van kansen van de jeugd in Almere ingericht. In lijn daarmee is het raadzaam om het Rijk ook te betrekken bij het bepalen van de inhoudelijke ambitie en richting van de aanpak kansrijke jeugd. De gemeente Almere en partners zijn hierin uiteraard de voorttrekkende partijen. Het Rijk kan vanuit de rol als alliantiepartner in deze fase inhoudelijk meedenken op de te bepalen ambitie, richting, focus en de inzet. Dit borgt ook aansluiting op landelijk beleid en inzichten.

Op het niveau van de deelallianties kan het Rijk ook gericht op thema's gevraagd worden om (ambtelijk) mee te denken over de richting en aanpak en om succesvolle inzichten en interventies vanuit landelijk perspectief te verbinden aan de aanpak in Almere.

Propositie richting het Rijk

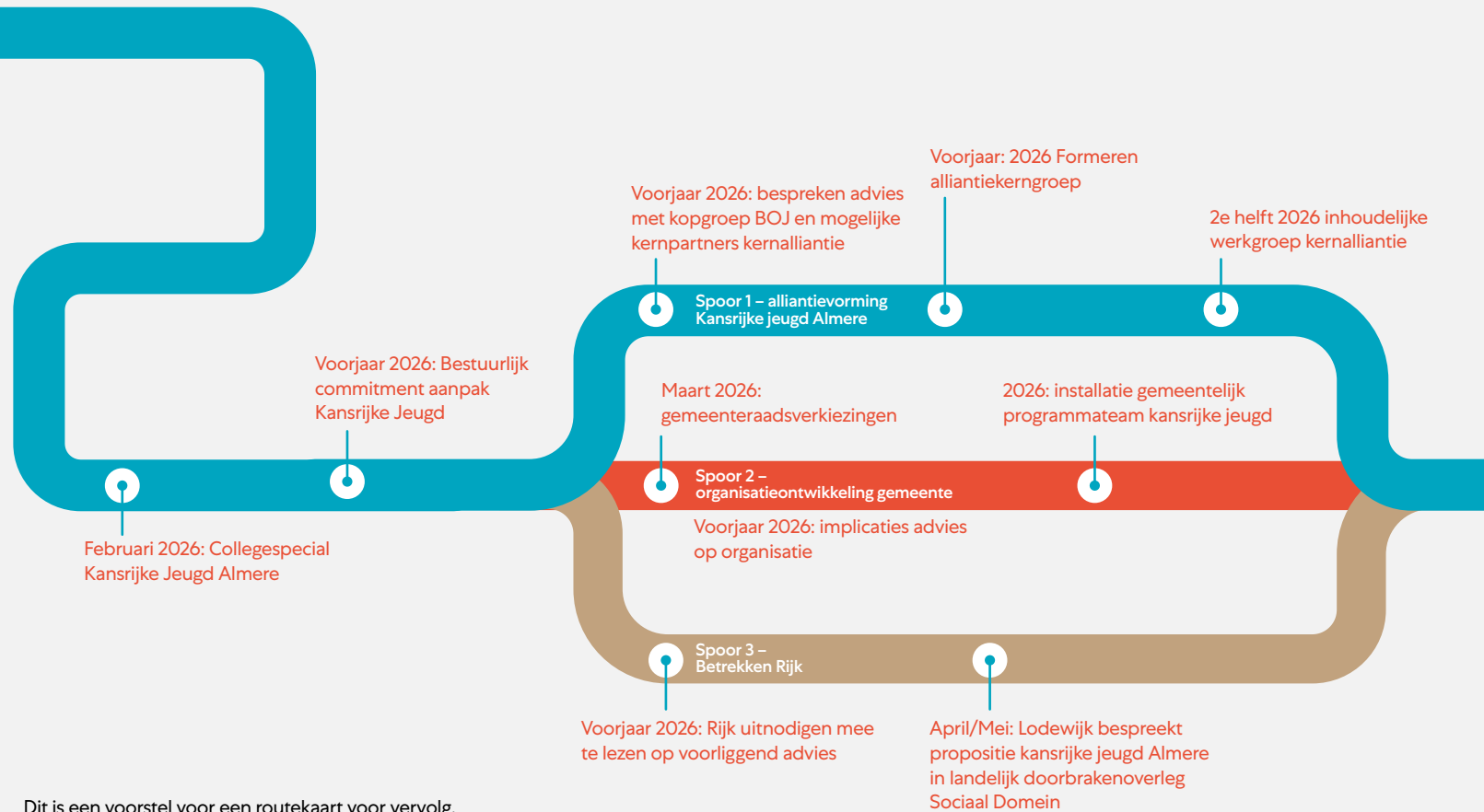
Zodra de alliantiesamenwerking en de inhoudelijke aanpak kansrijke jeugd inclusief ambities, interventies en inzet staat, kan er gewerkt worden aan een goed onderbouwde propositie richting het Rijk. Het is belangrijk om hierbij inzichtelijk te maken wat Almere als gemeente zelf doet, wat er in samenwerking met partners vanuit de alliantie gedaan wordt en wat daarna aanvullend nog nodig lijkt en welke mogelijkheden daarvoor gezien worden. Deze propositie moet inhoudelijk stevig geladen en onderbouwd zijn.

Een routekaart
voor vervolg

Een routekaart voor vervolg

December 2026 – Eén strategie Alliantie kansrijke Jeugd Almere

- Feestelijk moment start Alliantie kansrijke Jeugd Almere
- Gedeelde collectieve ambitie met bijbehorende doelen
- Gedeelde leidende samenwerkingsprincipes
- Vastgestelde inhoudelijke scope Alliantie Kansrijke Jeugd Almere
- Commitment inzet Rijk

Dit is een voorstel voor een routekaart voor vervolg. Almere kan de stappen op basis van eigen inzicht en planning deels invullen of verder aanvullen en schuiven.

Bijlagen

- Verantwoording
- Waar komt Almere vandaan?
- Het proces tot nu toe

Bijlagen

Verantwoording

De afgelopen jaren zijn meerdere onderzoeksrapporten verschenen over de problemen van de jeugd in Almere. Dit document is geen rapport met een inhoudelijke probleemanalyse, maar betreft een advies hoe te komen tot een aanpak van deze problemen.

Om tot het voorliggende advies te komen is aan de hand van de vele beschikbare onderzoeken en rapporten in het najaar van 2025 gestart met een documentanalyse van de problemen van de jeugd. Tegelijkertijd zijn verdiepende gesprekken en werksessies met bestuurders uit het BOJ en met bestuurders en ambtenaren van de gemeente Almere gevoerd om een beeld te krijgen van de (bestuurlijke) dynamieken in Almere.

Het advies begint met een korte schets van de problemen van de jeugd in Almere en de bijzondere kenmerken van de stad. Vervolgens wordt aan de hand van waargenomen onderliggende dynamieken en patronen in de manier waarop tot dusver (samen)gewerkt wordt aan de problemen van de jeugd in Almere geschetst wat verandering lastig maakt in Almere.

Daarna wordt toegelicht waarom verandering in Almere wél kan. Welke motors van kracht de stad heeft, wat nodig is om te veranderen en vooral wie daarvoor nodig zijn. Tot slot worden de stappen geschetst hoe te komen tot een aanpak kansrijke jeugd die langjarig en structureel gedragen wordt door gemeente, partners en het Rijk.

Gesproken partijen

- Gemeente Almere – College B&W
- Gemeente Almere – conerndirectie
- Gemeente Almere – ambtenaren sociaal domein
- Voorzitter en agendacommissie BOJ
- ASG
- SKO
- Prisma Almere
- Het Bakken Almere
- Aeres
- Samenwerkingsverband passend onderwijs
- Stichting Almere Speciaal
- JGZ Almere
- De Schoor
- ROC Flevoland
- Windesheim
- GO Kinderopvang
- Babilou Family
- Almere 2.0
- Politie
- Lectoren
- Rebel Group

Bijlagen

Waar komt Almere vandaan?

Volgens archeologen zijn in Almere bewoningssporen van rond 6700 v.Chr. te vinden. Daarmee is de jongste stad van Nederland gebouwd op één van de oudst bewoonde stukjes Nederland. Om de huidige situatie in Almere te duiden is kennis van de historische context van belang. De pioniersmentaliteit, de kenmerken van een New Town en de focus op woningbouw zijn voortgevloeid uit historische ontwikkelingen en bepalen tot op de dag van vandaag de huidige ontwikkeling van de stad.

In de vorige eeuw bood de Flevopolder als leeg stuk land de mogelijkheid om, door de groeiende behoefte aan woongebieden, nieuwe steden te ontwikkelen. In 1961 werd Almere als stedelijk gebied in kaart gebracht en in 1976 zijn de eerste bewoners in wat nu Almere Haven is, gaan wonen. Almere is destijds door stedenkundigen en planologen vanuit idealen en optimisme gebouwd als stad met meerdere losstaande kernen (wijken). De meerdere kernen zijn verbonden door busbanen en omgeven door groen en water. Na Almere Haven zijn in de jaren 80 Almere Stad en Almere Buiten ontwikkeld, in de begin jaren '90 is Almere Hout en in 2005 is Almere Poort opgeleverd.

Almere wordt regelmatig omschreven als een pioniersstad. De eerste bewoners van de jonge stad waren mensen met een pioniersgeest. Ook trok de stad jonge gezinnen aan, uit met name Amsterdam, die het avontuur niet schroomden en op zoek waren naar een ruime, groene en fijne plek om te wonen.

Er moest in de jaren 70 en 80 nog veel gebeuren. Naast woningen, moest er ook een samenleving worden opgebouwd. Om die reden werden er in deze periode veel sport- en cultuurverenigingen opgericht. Toch bleef Almere een stad waar de woningbouw centraal stond. De focus op woningbouw is met name te zien bij de ontwikkeling van Almere Poort, waar de voorzieningen tot op de dag van vandaag niet aansluiten bij de behoeften van de bewoners. Illustratief voor Almere als 'woonstad' is dat in 2020 slechts 37% van de inwoners van Almere in eigen stad werkte.

In de jaren 0 van deze eeuw brak een nieuwe fase aan in het bestaan van Almere. Het Rijk bepaalde in 2006 dat Almere zich in 2030 moest hebben ontwikkeld tot "een complete, evenwichtige stad met grootstedelijke voorzieningen". In deze periode verschijnen ook boeken en bijdragen over of en hoe Almere tot een complete stad zou moeten uitgroeien. Het boek 'Adolescent Almere' vatte het treffend samen: de jonge stad moest opzoek naar volwassenheid.

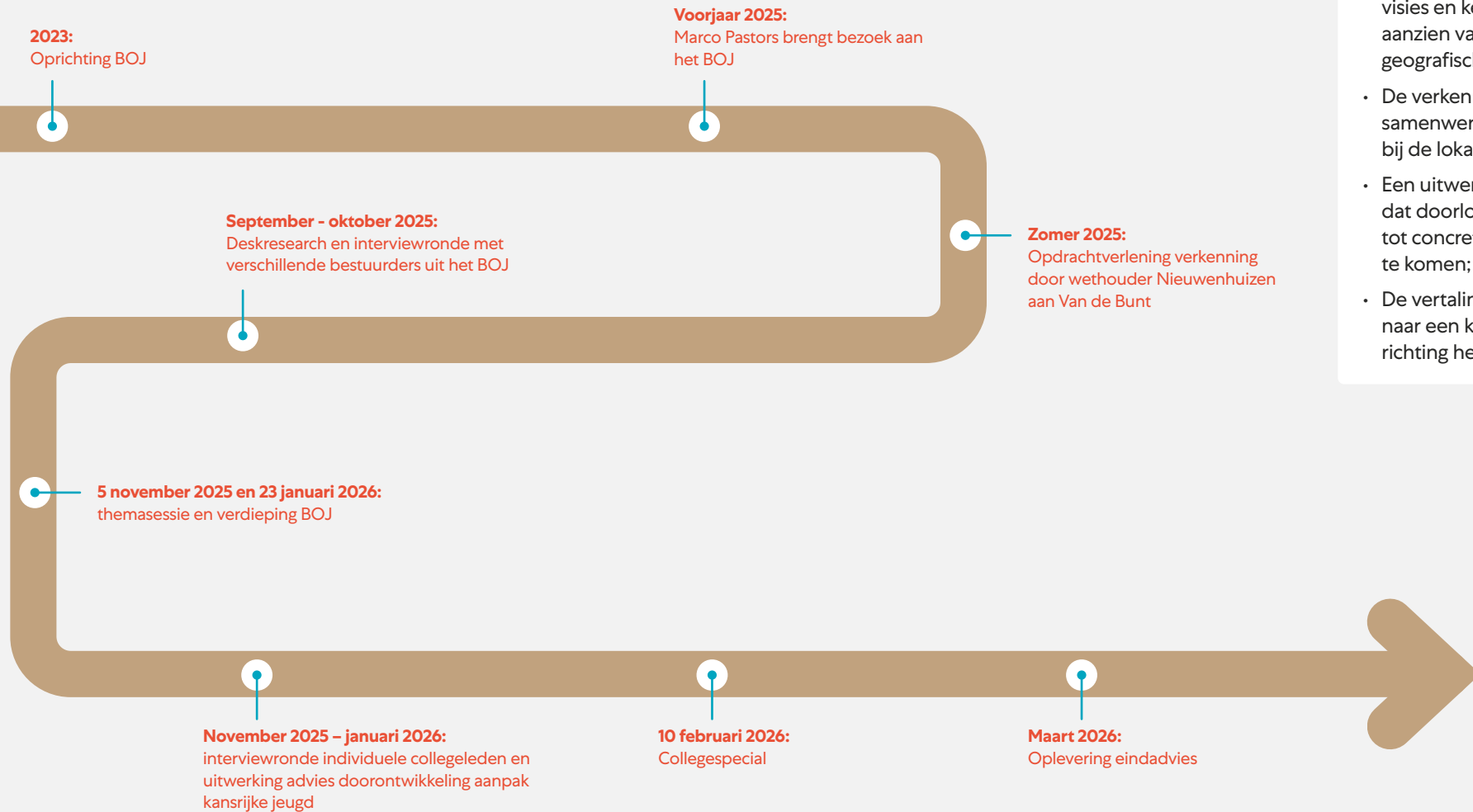
De snelle groei zorgde voor uitdagingen. Grootstedelijke problemen begonnen zich aan te dienen in deze periode. Zo ontstonden er problemen rondom het onderwijs. Er was sprake van een lerarentekort en de eerste problemen rond onderwijshuisvesting lieten zich zien. Wat ten koste ging van de onderwijskwaliteit. De pioniersgeest werd zichtbaar en met creatieve oplossingen werden de tekorten en problemen tijdelijk opgelost, maar de structurele uitdagingen bleven.

Inmiddels telt de gemeente Almere ongeveer 230.000 inwoners, waarvan ongeveer de helft een migratieachtergrond heeft. De stad kent nog steeds relatief veel jeugdigen (30,2% van de inwoners in Almere is onder de 24 jaar tegenover 27,2% in Nederland), maar ook in Almere neemt de vergrijzing toe. Een hoog percentage inwoners van Almere is trots op Almere (83%). Almere wordt door de inwoners omschreven als een jonge, moderne groeistad met veel groen en water en inwoners met een diversiteit aan achtergronden.

In 2026 viert de stad Almere 50 jaar en het moet in de komende jaren groeien richting de 350.000 inwoners. Zet de groei door, dan wordt Almere de vijfde stad van Nederland. Op dit moment is Almere de zevende stad van Nederland en daarmee qua omvang al een volwassen stad. Echter, de ontwikkeling van Almere gaat gepaard met uitdagingen: grootstedelijke problematiek, ingewikkelde positionering ten opzichte van het Rijk en Amsterdam en politieke-bestuurlijke onrust.

Het proces tot nu toe

Van de Bunt Adviseurs is gevraagd om te adviseren op een aantal elementen:

- De verkenning of er gedeelde visies en keuzes zijn ten aanzien van de inhoudelijke en geografische focus;
- De verkenning welke samenwerkingsvorm passend is bij de lokale aanpak;
- Een uitwerking van het proces dat doorlopen moet worden om tot concretisering van de aanpak te komen;
- De vertaling van de lokale aanpak naar een kansrijke propositie richting het Rijk.

Samen bouwen aan de kansen van de jeugd
Aanpak kansrijke jeugd Almere, adviesrapport

Van de Bunt Adviseurs